

**ETT RÄTTVISARE
EUROPA FÖR
ARBETSTAGARE**

EFS PROGRAM
FÖR VALET TILL
EUROPAPARLAMENTET
2019

- 1.** **Valet till Europaparlamentet den 26 maj 2019** kommer att vara avgörande för arbetstagarna. Det nya Europaparlamentet kan antingen göra EU till en bättre plats, eller underminera det europeiska samarbetet som byggts upp under så många år.
- 2.** Europeiska Fackliga Samorganisationen (EFS) – med ungefär 45 miljoner arbetstagare i 90 fackliga centralorganisationer i 38 länder – anser att ett rättvisare Europa för arbetstagare är möjligt, baserat på **demokrati** och **social rättvisa, högkvalitativa jobb** och **högre löner**, en **socialt rättvis omställning** till en koldioxidsnål och digital ekonomi. Detta bör utgöra grunden för ett nytt socialt kontrakt för Europa.
- 3.** Starkare och mer utbredda kollektiva förhandlingar – förhandlingar mellan fackliga organisationer och arbetsgivare – social dialog och arbetstagarinflytande i varje EU-medlemsland är centralt för att uppnå ett **rättvisare Europa** och mer **demokrati**.
- 4.** EFS uppmanar alla medlemmar i fackliga organisationer och alla väljare att **rösta** i valet till Europaparlamentet, och att rösta på partier och kandidater som kommer att stödja våra fackliga krav och skapa en bättre framtid för kvinnor och män, unga och äldre människor i Europa.

KRISEN LÄMNADE DJUPA SPÅR

- 5.** Krisen har satt djupa spår hos arbetstagare. Många människors löner är mindre värda idag än för ett årtionde sedan. Offentliga tjänster har skurits ned och människors rättigheter inskränkts. Den långsamma ekonomiska återhämtningen och fallande arbetslösheten måste komma många fler arbetstagare till godo.
- 6.** Arbetstagare är förståeligt nog besvikna. Växande orättvisor, brist på trygga och välbetalda jobb, oreglerad globalisering, frånvaron av en rättvis och samordnad europeisk migrationspolitik, samt klimatförändringar har skapat osäkerhet och rädsla. Europeiska unionen möter nu ett bakslag från den åtstramning och avreglering som förvärrade krisen för arbetstagare, pensionärer och unga människor. Detta har blivit en drivkraft för framväxten av nationalistiska, anti-europeiska och extremhögerkrafter.

ETT RÄTTVISARE EUROPA FÖR ARBETSTAGARE

- 7.** Förändring är möjlig. Europa kan vara en kraft för sociala framsteg. Nationalism erbjuder inga lösningar på de problem vi står inför idag – inte till multinationella företags maktmonopol och skattesmitning, låga löner och fattig-

dom, klimatförändring, utsläpp eller kampen mot terrorism. Tillsammans har EU och dess medlemsländer makten att se till att vi alla får en rättvis del av det välstånd vi bidrar till att skapa.

- 8.** EFS har drivit EU-ledare hårt för att ändra politiken och vi kan redan se några förbättringar. Efter starkt tryck från de fackliga organisationerna har EU skapat en ny investeringsplan, antagit en "europeisk pelare för sociala rättigheter", tagit nya lagstiftningsinitiativ för bättre arbetsvillkor, och gjort vissa framsteg vad gäller en mer hållbar ekonomisk politik. Detta är viktiga förändringar, även om de inte är tillräckliga. EU måste gå längre – mot ett nytt "socialt kontrakt" som erbjuder alla medborgare mer rättvisa och mer jämlika samhällen med verkliga möjligheter för alla.

DEMOKRATI

- 9.** **Demokratin hotas av extremister** – inom EU, vid våra gränser och där bortom. EFS uppmanar till EU-åtgärder för att skydda demokratin och demokratiska principer, fackliga rättigheter och kvinnors rättigheter, upprätthålla rättsstaten, tillämpa nolltolerans vad gäller hets mot folkgrupp, förbättra demokratiskt deltagande, och bevara människors, fackens och civilsamhällets rättigheter att stå upp för det allmännas intresse.
- 10.** Demokrati måste gå bortom röstning och omfatta såväl verkligt deltagande i politiskt beslutsfattande som **demokratiskt deltagande** i samhället och på arbetsplatsen. Nationella regeringar måste sluta skylla på EU för dåliga beslut som regeringarna själva infört utanför EU:s egentliga demokratiska beslutsprocess.
- 11.** En sund **social dialog** och effektiva system för **kollektiva förhandlingar**, särskilt på sektornivå, är väsentliga verktyg för ekonomisk och social demokrati. Arbetstagares rätt att bli informerade och konsulterade om och att ges inflytande över förändringar på arbetsplatsen måste stärkas, inklusive genom europeiska företagsråd.
- 12.** EU måste införa ett **socialt protokoll** i EU:s fördrag för att ge sociala rättigheter företräde framför ekonomiska friheter.

HÖGKVALITATIVA JOBB OCH HÖGRE LÖNER

- 13.** Europa behöver en **ny ekonomisk politik** för att främja tillväxt som kommer alla till godo, inte bara ett fåtal. Progressiva och hållbara ekonomiska reformer måste genomföras, EU:s ekonomiska planeringstermin göras mer rättvis och social, offentliga och privata investeringar återlanseras, verktyg skapas för att skydda arbetstagare från ekonomiska kriser och chocker. Reformen av EU-budgeten, den monetära unionen och ekonomiska politiken måste säkerställa att social rättvisa går hand i hand med ekonomisk konkurrenskraft.
- 14.** Rättvisare och progressiva skattesystem behövs för att omfördela välstånd, finansiera offentliga tjänster och socialt skydd, samt hantera sociala problem orsakade av globalisering, utfasning av fossila bränslen och digitalisering. Effektiva skattesystem måste förhindra skatteflykt och skattesmitning samt beskatta företag på ett tillräckligt och likvärdigt sätt.
- 15.** **Alla arbetstagare i Europa förtjänar en löneökning**, för att motverka löneklyftor och främja hållbar tillväxt och konkurrenskraft. Vi behöver en bättre omfördelning av välståndet och en uppåtgående lönekonvergens för social rättvisa och för att hantera växande ojämlikhet. Det är oacceptabelt att vinster och produktivitet inte omfördelas till arbetstagare som genererat dem, särskilt i låglöneländer där massiv kompetensflykt resulterat i besvikelse över EU. Arbete av samma värde bör betalas på samma sätt över hela Europa, i alla sektorer och för kvinnor och män.
- 16.** Lösningen – för högre löner och bättre levnads- och arbetsvillkor – är **kollektivavtal och kollektiva förhandlingar**: förhandlingar mellan arbetsgivare och fackliga organisationer för rättvisa löner och arbetsvillkor, särskilt på branschnivå i varje sektor och land. Detta kräver att EU och nationell lagstiftning stärker arbetsmarknadsparternas kapacitet och styrka, att förhandlingar och genomförande av kollektivavtal möjliggörs och att deras täckning ökar.

RÄTTVIS OMSTÄLLNING

- 17.** Den parallella omställningen mot en **ekonomi med låga koldioxidutsläpp och en digital ekonomi** måste hanteras så att ingen hamnar på efterkälken. Vi behöver en ny europeisk industripolitik för att skapa nya jobb och möjligheter, och för att se till att EU:s konkurrens- och bolagsrätt inte åsidosätter arbetstagares, sociala och fackliga rättigheter. Mer demokrati på arbetsplatsen skulle också hjälpa att åstadkomma en förändring som är socialt rättvis.
- 18.** Detta innebär att förutse förändring och att hjälpa arbetstagare som påverkats av **avbrott och förändringar i arbetet** på grund av lägre koldioxidutsläpp, digitalisering, automatisering och globalisering. Arbetstagare måste få komma till tals om hur jobben förändras och ges starkt stöd när arbetstillfällena hotas, genom offentliga och privata investeringar, social dialog och kollektiva förhandlingar och en fullgod politik för kompetensutveckling.

- 19.** Detta innebär tillförsäkrandet av att alla arbetstagare med **atypiska och osäkra anlitandeformer**, såväl inom plattformar och gigeekonomin som i mer traditionella sektorer, inbegripet egenanställda, kan få en skälig lön, lika tillgång till tillräckligt socialt skydd och samma rättigheter som andra arbetstagare, inklusive rätten att gå med i en facklig organisation och att förhandla kollektivt.

SOCIAL RÄTTVISA

- 20.** EU måste återuppbygga sin **sociala modell**, genom att fullt ut genomföra **“Europeiska pelaren för sociala rättigheter”** på europeisk och nationell nivå. Detta måste inkludera rätten till högkvalitativ utbildning och livslångt lärande, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, rättvisa arbetsvillkor, rättvisa löner, trygga anställningar, jämställdhet, balans mellan arbets- och privatliv och till offentliga tjänster av god kvalitet. Tillgång till tillräckliga socialförsäkringssystem, rättvisa pensioner, boende och sociala tjänster måste garanteras för alla, på likvärdig grund i förhållande till inbetalningar och förmåner. Allt detta måste ske genom involvering av arbetstagare och deras fackliga organisationer på alla nivåer.
- 21.** **Migrationen** måste hanteras på ett sätt som gör att mänskliga rättigheter skyddas, att alla människor behandlas lika på arbetsplatsen och i samhället, och att utnyttjande upphör. Vi behöver arbeta tillsammans över hela Europa för integration och inkludering av migranter, vilket kommer att vara till fördel för oss alla. Rättvis rörlighet måste tillförsäkras alla arbetstagare från EU och tredjeland, och kampen mot social dumpning måste prioriteras.
- 22.** **EU:s politik om handel och globalisering** behöver bli mer rättvis och lyfta fram sociala rättigheter, inte bara tjäna multinationella företags intressen. EU måste bidra till genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål – inbegripet ingen fattigdom, anständigt arbete, minskade ojämlikheter och jämställdhet mellan kvinnor och män – både i Europa och i resten av världen, och dessa måste forma all EU-politik – på hemmaplan och internationellt.
- 23.** EU bör arbeta för att stärka globala åtaganden till internationellt samarbete, inklusive att upprätthålla demokrati inom FN och ILO, samt verka för att göra andra internationella organ mer demokratiska och att de ska främja social rättvisa.

EUROPEAN TRADE UNION CONFEDERATION

WWW.ETUC.ORG

